

ЈП „ТОПЛАНА“ БЕОЧИН, БЕОЧИН

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
ЗА МАЛА ПРАВНА ЛИЦА КОЈА ПРИМЕЊУЈУ МСФИ ЗА МСП
ЗА 2019. ГОДИНУ**

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

ЈП „Топлана” Беоцин је јавно предузеће, (у даљем тексту: Предузеће).

Регистровано је код Агенције за привредне регистре, Регистар привредних друштава под бројем 10890/2005.

Предузеће је основано 04.06.1991. године издвајањем из ЈКП Беоцин, уписом у регистар Привредног суда у Новом Саду. Основна делатност предузећа је производња и дистрибуција топлотне енергије. Основано је као јавно предузеће. Оснивач је Скупштина општине Беоцин.

Даљинско грејање у Беоцину уведено је током 70-их година двадесетог века. У почетку се радило о котларницама за производњу топлотне енергије за 2-3 зграде а временом је изграђена топловодна мрежа дужине око 2,5 km. Током 80-их година двадесетог века топлана је опремана већим и квалитетнијим котловима јер је дошло до повећања броја корисника услед изградње стамбених зграда у Беоцину. Топлана је била у саставу стамбено комуналног предузећа Беоцин, које је прошло велики број трансформација у облику организовања, али је увек било у друштвеном, односно сада у државном власништву.

ЈП „Топлана“ Беоцин врши услуге производње, дистрибуција и снабдевања топлотном енергијом за 625 стана у власништву физичких лица, односно греје 33.560,34 m² стамбеног простора и 19 правних лица односно 10.282,22 m² пословног простора.

ЈП „Топлана“ Беоцин је данас у процесу прилагођавања новим трендовима у сфери енергетике и заштите животне средине. То се пре свега огледа у томе да се предузеће припрема за прелазак на нов начин обрачуна топлотне енергије по утрошку. Овакав начин обрачуна би био веома повољан за кориснике који би могли сами да утичу на количину топлоте у свом стамбеном и пословном простору. Дугорочни циљеви предузећа су проширење грејне мреже на делове Беоцин града где је то могуће – насеља Новоградња и Планта, са циљем повећања броја корисника; замена дотрајалих делова топловодне мреже; аутоматизација погона за производњу топлотне енергије са прикључком на алтернативни извор енергије; потпуна аутоматизација топлотних подстаница и уградња бочне филтрације повратне воде.

Стратешки циљ предузећа јесте коришћење алтернативних извора топлотне енергије како би се смањила годишња потрошња природног гаса. С тим у вези, топлана се, у координацији са оснивачем, припрема за повезивање производног погона са когенерационим постројењем у власништву страног улагача које ће у догледно време бити инсталирано у новој индустријској зони у Беоцину.

Предузеће се бави производњом и продајом услуга из основне делатности и то производњом, дистрибуцијом и снабдевањем топлотне енергије.

Предузеће је сагласно критеријумима из Закона о рачуноводству разврстано у мала правна лица.

Седиште Предузећа је Беоцин, Омладинска 54.

Порески идентификациони број Предузећа је 101235213.

Матични број Предузећа је 08247323.

Јединствени број корисника јавних средстава: 81738.

Просечан број запослених у 2019. години био је 13 (у 2018. години 13).

Предузеће се финансира из сопствених средстава за редовно пословање, док се за инвестиције веће вредности обраћа оснивачу ради евидентирања у пројекцију буџета. Средства за исплату накнаде члановима и председнику надзорног одбора обезбеђују се из буџета локалне самоуправе.

2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Приложени финансијски извештаји су састављени у складу са важећим прописима у Републици Србији заснованим на Закону о рачуноводству („Сл.гласник РС“, бр. 62/2013, 30/2018 и 73/2019), односно Међународним стандардом финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за МСП).

Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица је рачуноводствени стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица одобрен од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде чији је превод утврдило и објавило Министарство финансија. Предузеће не изражава експлицитну и безрезервну изјаву о усаглашености финансијских извештаја са МСФИ за МСП, који се примењује на периоде приказане у приложеним финансијским извештајима.

Финансијски извештаји су састављени у складу са концептом историјског трошка и начелом сталности Предузећа.

Финансијски извештаји су приказани у формату прописаним Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 95/2014 и 144/2014). Према Закону о рачуноводству редован годишњи финансијски извештаји правних лица која примењују МСФИ за МСП обухвата: биланс стања, биланс успеха, извештај о осталом резултату, извештај о променама на капиталу, извештај о токовима готовине и напомене уз финансијске извештаје.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Коришћење процењивања

Састављање и приказивање финансијских извештаја у складу са МСФИ за МСП и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекте на износе исказане у финансијским извештајима и напоменама уз финансијске извештаје.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан биланса стања.

Најзначајније процене односе се на утврђивање обезвређења финансијске и нефинансијске имовине, признавање одложених пореских средстава, утврђивање резервисања за судске спорове и дефинисање претпоставки неопходних за актуарски обрачун накнада запосленима по основу отпремнина, и исте су обелодањене у одговарајућим рачуноводственим политикама и/или напоменама уз финансијске извештаје.

3.2. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика и ефеката валутне клаузуле

Ставке укључене у финансијске извештаје Предузећа одмеравају се коришћењем валуте примарног економског окружења у коме Предузеће послује (функционална валута). Финансијски извештаји приказују се у хиљадама РСД, који представља функционалну и извештајну валуту Предузећа.

Сва средства и обавезе у страним средствима плаћања се на дан биланса стања прерачунавају у њихову динарску противвредност применом званичног средњег девизног курса Народне банке Србије важећим на тај дан. Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динарску противвредност применом званичних девизних курсева Народне банке Србије важећим на дан пословне промене.

Позитивне и негативне курсне разлике настале прерачуном средстава и обавеза исказаних у страним средствима плаћања и прерачуном трансакција у току године евидентирају се у билансу успеха, као финансијски приходи, односно финансијски расходи.

Позитивни и негативни ефекти уговорених девизних клаузула у вези потраживања и обавеза, настали применом уговореног курса, такође се исказују као део финансијских прихода, односно финансијских расхода.

3.3. Упоредне информације

Упоредне информације чине финансијски извештаји Предузећа за 2018. годину, који су били предмет ревизије.

У складу са Одељком 10 „Рачуноводствене политике, процене и грешке“, Предузеће је извршило усклађивање упоредних података на основу Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“ бр. 95/2014).

3.4 Пословни приходи

Приходи од продаје су исказани у износу фактурисане реализације, тј. извршене продаје до краја обрачунског периода, под условом да је са тим даном настао дужничко - поверилачки однос и да је испостављена фактура. Приход се мери по поштеној вредности примљене надокнаде или потраживања, узимајући у обзир износ свих трговачких попушта и количинских рабата које Предузеће одобри.

Приход од продаје робе се признаје онда када су задовољени сви следећи услови:

- а) Предузеће је пронело на купца све значајне ризике и користи од власништва над робом;
- б) Предузеће не задржава учешће у управљању продатом робом у мери која се обично повезује са власништвом, нити задржава ефективну контролу над продатом робом;
- в) износ прихода се може поуздано измерити;
- г) вероватан је прилив економске користи повезане са том трансакцијом у Предузеће;
- д) трошкови који су настали или ће настати у вези са трансакцијом могу се поуздано измерити.

Приходи од услуга исказани су сразмерно степену завршености услуге на дан билансирања.

3.5 Пословни расходи

Укупне пословне расходе чине: набавна вредност продате робе; смањење вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга; трошкови материјала; трошкови горива и енергије; трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи; трошкови производних услуга; трошкови амортизације; трошкови дугорочних резервисања; нематеријални трошкови, умањени за приходе од активирања учинака и робе и повећање вредности залиха недовршених и готових производа и недовршених услуга.

Основни елементи и начела признавања расхода су:

/а/ расходи се признају, односно евидентирају и исказују када смањење будућих економских користи које је повезано са смањењем средстава или повећањем обавеза може поуздано да се измери;

/б/ расходи се признају на основу непосредне повезаности расхода са приходима (начело узрочности);

/в/ када се очекује да ће економске користи притицати током неколико обрачунских периода, а повезаност са приходом може да се установи у ширем смислу или посредно, расходи се признају путем поступка системске и разумне алокације;

/г/ расходи се признају када издатак не доноси никакве економске користи или када и до износа до којег будуће економске користи не испуњавају услове или су престале да испуњавају услове за признавање у билансу стања као средство;

/д/ расходи се признају и у оним случајевима када настане обавеза без истовременог признавања средства.

3.6 Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања су камата и други трошкови у вези са позајмљивањем средстава. Предузеће све трошкове позајмљивања признаје као расход периоду у коме су настали.

3.7 Финансијски приходи и расходи

Финансијски приходи и расходи обухватају: приходе и расходе од камата - према трећим лицима (независно од тога да ли су доспели и да ли се плаћају или приписују износу потраживања или обавезе на дан билансирања); приходе и расходе од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле – према трећим лицима; приходе и расходе из односа са матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима; и остале финансијске приходе и расходе.

Приходи од дивиденди признају се као приход у години када се исте одобре за исплату.

3.8 Лизинг

Лизинг је уговор којим давалац лизинга преноси на корисника лизинга, у замену за једну или низ рата, право да користи предмет лизинга на временски период за који су се договорили.

Лизинг се класификује као финансијски лизинг уколико се њим суштински преносе сви ризици и користи повезани са власништвом.

Закупи некретнина и опреме код којих се потпуно преносе сви ризици и користи које проистичу из власништва над средством рачуноводствено се обухватају као финансијски лизинг. У моменту закључивања уговора финансијски лизинг се признаје као средство у билансу стања по фер вредности и као финансијска обавеза, искључујући износ камате, за плаћање будућих закупнина. Отплата закупа дели се на камату и враћање главнице према израчунатим ануитетима. Трошкови камате терете расход периода, односно биланс успеха на пропорционалној основи, на преостали салдо закупнине. Разлике између будуће вредности минималних плаћања закупа и њихових садашњих вредности представља будуће плаћање закупа, који се евидентира као финансијска разлика по основу закупа.

Приликом иницијалног признавања, предмет финансијског лизинга се признаје као средство у висини његове фер вредности или по садашњој вредности минималних плаћања за лизинг, ако је она нижа. Сви иницијални директни трошкови корисника лизинга додају се износу који је признат као средство.

Пословни лизинг је лизинг односно закуп средстава код којег су све користи и ризици у вези са власништвом задржани код закуподавца, односно нису пренети на закупца.

Код пословног лизинга, плаћања лизинга се признају као расход, по праволинијској основи током трајања лизинга, осим ако неки друга систематска основа није примеренија за представљање временске структуре користи за корисника.

3.9 Нематеријална имовина

Нематеријално имовина се на почетку мери по набавној вредности, а након почетног признавања по набавној вредности умањеној за целокупну акумулирану амортизацију и све акумулиране губитке због умањења вредности.

Издаци за активности истраживања и развоја исказују се као расход периода.

Користан век нематеријалне имовине која настаје из уговорних или других законских права не треба да буде дужи од периода уговорних или других законских права, али може да буде краћи, зависно од периода током ког Предузеће очекује да користи ту имовину.

Основица за обрачун амортизације нематеријалне имовине распоређује се систематски током њеног процењеног корисног века трајања.

Амортизација започиње када је нематеријална имовина доступна за употребу, односно када је на локацији или у стању које је неопходно да би се она могла користити на начин на који руководство то намерава.

Амортизација се обрачунава пропорционалном методом.

Преостала вредност, односно нето износ који Предузеће очекује да ће добити за средство на крају његовог корисног века трајања, по одбитку очекиваних трошкова отуђења, сматра се једнаком нули.

Период амортизације, односно амортизационе стопе нематеријалне имовине су:

Опис	Корисни век трајања (у годинама)	Стопа амортизације
Софтвер, лиценце и остала права	5 - 20	5 – 20%
Дугорочни закуп нематеријалне имовине	1)	1)
Остала нематеријална имовина која нема одредив корисни век	10	10%

1) у периоду закупа нематеријалне имовине

Период амортизације и метод амортизације преиспитују се на крају пословне године, уколико постоје назнаке да је дошло до значајне промене у односу на претходни период.

Промене периода и методе амортизације се рачуноводствено обухватају као промене у рачуноводственим проценама.

Нематеријална имовина престаје да се признаје по њеном отуђивању или када се од њеног коришћења или отуђења не очекују будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходања или отуђења нематеријалне имовине утврђују се као разлика између нето примљених средстава и књиговодственог износа средстава и представљају приход или расход у билансу успеха.

3.10 ГУДВИЛ (GOODWILL)

Гудвил (Goodwill) представља имовину која представља будуће економске користи које потичу од друге имовине стечене у пословној комбинацији која се не може појединачно идентификовати и одвојено признати.

Стицалац треба, на датум стицања, да:

- (а) призна гудвил стечен у пословној комбинацији као средство и
- (б) на почетку одмери тај гудвил по набавној вредности, која представља износ за који трошак пословне комбинације превазилази учешће стицаоца у нето фер вредности средстава, обавеза и потенцијалних обавеза које се могу идентификовати.

Након почетног признавања, стицалац треба да одмери гудвил стечен у пословној комбинацији по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију и акумулиране губитке због умањења вредности.

Гудвил се амортизује пропорционалном методом у периоду од десет година.

3.11

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјалне ставке које се држе за коришћење у производњи производа или испоруци добара или услуга, за изнајмљивање другима или за административне сврхе, и за које се очекује да ће се користити дужи од једног обрачунског периода.

Предузеће признаје набавну вредност неке некретнине, постројења и опреме као средство ако, и само ако:

- је вероватно да ће се будуће економске користи повезане са тим средством приливати у Предузеће, и
- се набавна вредност /цена коштања тог средства може поуздано одмерити, односно на дан стицања/изградње набавна вредност /цена коштања је већа од просечне бруто зараде у Републици Србији за претходни месец у односу на месец набављања.

Алат и ситан инвентар који задовољавају услове из става 1. признају се као опрема, а ако не задовољавају наведене услове исказују се као залихе.

Резервни делови који не задовољавају наведене услове, приликом уградње, исказују се као трошак пословања.

Улагања која имају карактер текућег одржавања некретнина, постројења и опреме представљају расход периода у коме су настала.

Земљиште и објекти су засебна средства и засебно се евидентирају, чак и у случају када су заједно стечени.

Некретнина, постројење и опрема, који испуњавају услове да буду признати као средство, одмеравају се по својој набавној вредности/цени коштања. Набавна вредност се састоји од набавне цене увећане за све зависне трошкове набавке, а умањене за трговинске попусте и рабате. Ставке некретнина, постројења и опреме израђене у сопственој режији, признају се у висини цене коштања уз услов да она не прелази нето тржишну вредност.

Након почетног признавања ставке некретнина се вреднују по набавној вредности умањеној за целокупну акумулирану амортизацију и целокупне акумулиране губитке због умањења вредности.

Амортизација се обрачунава пропорционалном методом применом стопа које се утврђују на основу процењеног корисног века употребе средстава.

Основица за амортизацију средства је набавна вредност/цена коштања.

Преостала вредност, односно нето износ који Предузеће очекује да ће добити за средство на крају његовог корисног века трајања, по одбитку очекиваних трошкова отуђења, сматра се једнаком нули.

Амортизација средства започиње када је оно расположиво за коришћење, односно када се налази на локацији и у стању које је неопходно да средство функционише на начин који руководство Предузећа очекује.

Амортизација средства престаје када се оно искњижи, што значи да се оно амортизује чак и ако се не користи.

Амортизационе стопе, утврђене на основу процењеног корисног века употребе средстава, су следеће:

Опис	Корисни век трајања (у годинама)	Стопа амортизације
НЕКРЕТНИНЕ		
Грађевински објекти високоградње и нискоградње армиранобетонске конструкције (зграде, мостови, тунели надвожњаци, лукобрани, нафтоводи, водоводи, плинроводи и далеководи)	40	2,5%
Грађевински објекти нискоградње с доњим стројем (доњи строј путева и пруга, бране, насипи и сл.)	33,33	3%
Грађевински објекти високоградње и нискоградње дрвене конструкције	20	5%
Остали грађевински објекти	10	10%
ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА		
Опрема (производна и преносна опрема и постројења)	20	5%
Погонски и пословни инвентар (стројеви, алати, транспортна средства и уређаји)	10	10%
Намештај, пословни инвентар у трговини, угоститељству и туризму и сл.	5	20%
Канцеларијска опрема, рачунарска опрема, телекомуникациона опрема, софтвер, путничка моторна возила, возила на моторни погон и прикључни уређаји	4	25%

Корисни век трајања некретнине, постројења и опреме, односно амортизационе стопе и метод обрачуна амортизације, преиспитују се на крају пословне године и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних онда се она рачуноводствено обухватају као промена рачуноводствене процене, а обрачунати трошкови амортизације за текући и будући период се коригују.

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују у билансу стања, након отуђивања или када је средство трајно повучено из употребе и када се од његовог отуђења не очекују никакве будуће економске користи.

Добици или губици који проистекну из расходања или отуђења некретнина, постројења и опреме утврђују се као разлика између процењених нето прилива од продаје и исказаног износа средства и признају се као приход или расход у билансу успеха.

3.12 Биолошка средства

Предузеће нема биолошка средства.

3.13 Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина је имовина (земљиште и грађевински објекат или део грађевинског објекта) коју поседује власник или закупац по основу финансијског лизинга у циљу остваривања прихода од закупнине или повећања вредности капитала или и једног и другог, а не за:

- а) коришћење у производњи или испоруку добара или услуга или у административне сврхе или
- б) продају у редовном току пословања.

Инвестиционе некретнине почетно се вреднују по набавној вредности која подразумева набавну цену, увећану за све зависне трошкове набавке и умањену за било какве трговинске попусте и рабате, односно по цени коштања.

Након почетног признавања инвестиционе некретнине чија се фер вредност може поуздано одмерити без прекомерних трошкова и напора, одмеравају се по фер вредности која се проверава на сваки датум извештавања. Усклађивање књиговодствене и фер вредности врши се преко прихода, односно расхода.

Предузеће нема инвестиционе некретнине.

3.14 Залихе

Залихе се одмеравају по нижем износу између набавне вредности/цене коштања и процењене продајне цене умањене за трошкове довршења и продаје.

За залихе робе и материјала трошкови прибављања подразумевају: фактурну вредност и директне зависне трошкове набавке, а трговачки попусти, рабати и сличне ставке умањују фактурну вредност. Фактурна вредност се утврђује на основу износа садржаног у фактури добављача.

Залихе готових производа и недовршене производње вреднују се по цени коштања или у висини нето продајне цене, ако је нижа.

Предузеће нема залихе робе, материјала ни готових производа.

Цену коштања чине:

- трошкови директног материјала,
- трошкови директног рада,
- индиректни, односно општи производни трошкови.

У вредност залиха готових производа се не укључују, већ представљају расходе периода у коме су настали, следећи трошкови:

- општи административни трошкови,
- трошкови амортизације и одржавања непроизводних сталних средстава,
- трошкови камате,
- трошкови: маркетинга, рекламе, продаје, дистрибуције и репрезентације,
- трошкови неуобичајено великог отписа отпадног материјала, рада или других производних трошкова,
- трошкови чланарина,
- трошкови истраживања,

- трошкови развоја, осим када се ти трошкови односе на дизајн или конструкцију предмета намењених продаји.

За утврђивање трошкова који улазе у вредност залиха готових производа и недовршене производње користи се:

- метод радних налога, где се радним налогом наводи директан рад, директан материјал, индиректан трошак, кључ примењен за његову алокацију и износ трошка по јединици;

У случају када је нето продајна цена залиха недовршене производње и готових производа нижа од њихове цене коштања, врши се делимичан отпис до нето продајне цене.

Нето продајна цена представља процењену продајну цену, умањену за трошкове продаје и трошкове довршења (код недовршене производње).

Залихе услуга чине директни трошкови и индиректни трошкови настали у вези са пружањем услуга. Директни трошкови услуга су директни трошкови, за рад особља које директно учествује у пружању услуга, директни трошкови материјала и остали директни трошкови, као што је ангажовање спољних експерата и слично. Индиректни трошкови услуга су трошкови помоћног материјала, енергије утрошене за пружање услуга, амортизација и одржавање опреме која учествује у извршењу услуге, трошкови надзорног особља и слично.

За вредновање залиха материјала и робе користи се метод просечних пондерисаних цена.

Смањење вредности залиха врши се када је нето продајна цена мања од цене коштања, или набавне цене залиха.

3.15 Умањење вредности имовине

На сваки датум извештавања, некретнине, постројења и опрема, нематеријална имовина се проверавају да би се одредило да ли постоје неке назнаке да је дошло до умањења вредности тих средстава. Ако постоји назнака да је дошло до умањења вредности, процењује се надокнадива вредност тих средстава и упоређује се са књиговодственом вредношћу. Ако је процењена надокнадива вредност мања, књиговодствена вредност средстава се смањује на надокнадиву вредност, а губитак због умањења вредности се признаје као приход или расход.

Слично, на сваки датум извештавања, процењује се и умањење вредности залиха тако што се упоређује књиговодствена вредност сваке ставке залиха са продајном ценом умањеном за трошкове довршења и продаје. Ако је залихама умањена вредност, књиговодствена вредност се своди на продајну цену умањену за трошкове довршења и продаје, а губитак због умањења вредности се признаје као приход или расход.

Ако се губитак због умањења вредности накнадно сторнира, књиговодствена вредност се повећава на измењену процењену надокнадиву вредност (у случају залиха то је продајна цена умањена за трошкове довршења и продаје), али не више од износа који би био одређен да у претходним годинама није био признат губитак због умањења вредности. Сторнирање губитка због умањења вредности се признаје као приход или расход.

3.16 Финансијски инструменти

Основни финансијски инструменти су:

- (а) готовина;

(б) дужнички инструмент (попут рачуна потраживања и обавеза, потраживања и обавеза по основу меница и зајмова);

(в) обавеза за узимање зајма која не може да се измири у готовини, и када се обавеза изврши, очекује се да задовољи услове из параграфа 11.9;

(г) инвестиција у неконвертибилне преференцијалне акције и обичне акције или преференцијалне акције без обавезе поновног откупа од стране емитента.

При почетном признавању финансијског средства или финансијске обавезе, Предузеће их одмерава по цени трансакције (укључујући трошкове трансакције осим код почетног одмеравања финансијског средства или финансијске обавезе који се одмеравају по фер вредности кроз Биланс успеха), осим уколико аранжман у ствари представља финансијску трансакцију.

Финансијска трансакција може настати у вези са продајом робе или услуга, на пример ако се плаћање одлаже ван уобичајених пословних услова или се финансира по каматној стопи која није тржишна стопа. Ако аранжман представља финансијску трансакцију, Предузеће одмерава финансијско средство или финансијску обавезу по садашњој вредности будућих плаћања дисконтованих по тржишној каматној стопи за сличан дужнички инструмент.

На крају сваког **извештајног периода**, Предузеће треба да одмерава финансијске инструменте на следећи начин, без икаквог умањења за трошкове трансакције које може да има током продаје или другог отуђења:

(а) **Дужнички инструменти** под (б) треба да се одмеравају по амортизованој вредности коришћењем метода ефективне камате. Дужнички инструменти класификовани као краткорочна средства или краткорочне обавезе треба да се одмеравају по недисконтованом износу готовине или друге накнаде за коју се очекује да буде плаћена или примљена (односно, нето од умањења вредности) осим ако аранжман у ствари представља финансијску трансакцију. Ако аранжман представља финансијску трансакцију, Предузеће треба да одмери дужнички инструмент по садашњој вредности будућих плаћања дисконтованих по тржишној каматној стопи за сличан дужнички инструмент;

(б) **Обавезе за добијање зајма** - под (в) треба да се одмеравају по набавној вредности (која је понекад нула) од које се одузима умањење вредности;

(в) **Инвестиције у неконвертибилне преференцијалне акције** и обичне или преференцијалне акције без обавезе поновног откупа од стране емитента треба да се одмеравају на следећи начин:

(1) ако се акцијама јавно тргује или се њихова фер вредност може поуздано одмерити на други начин, инвестиција треба да се одмерава по фер вредности са променама фер вредности које се признају као приход или расход;

(2) све друге такве инвестиције треба да се одмеравају по набавној вредности од које се одузима умањење вредности.

На крају сваког извештајног периода Предузеће треба да оцени да ли постоји неки објективан доказ о умањењу вредности финансијског средства које се одмерава по набавној или књиговодственој вредности.

Ако је надокнадиви износ финансијског средства мањи од његове књиговодствене вредности, Предузеће треба да смањи књиговодствену вредност на надокнадиви износ. То смањење представља губитак због умањења вредности. Предузеће треба одмах да призна губитак због умањења вредности финансијског средства као расход периода.

3.17

Краткорочна потраживања и пласмани

Процењивање краткорочних потраживања и пласмана врши се на крају обрачунског периода на основу ризика наплативости. Потраживања која нису наплаћена до краја обрачунског периода процењују се на следећи начин:

Индиректан отпис, односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 360 дана.

Индикатори вероватне ненаплативости потраживања су: кашњење купца у измиревању своје обавезе, блокада рачуна купца, над купцем је покренут поступак стечаја или ликвидације, приликом усклађивања потраживања и обавеза, купац не признаје исказано потраживање, итд.

Директан отпис потраживања од купаца на терет расхода периода се врши уколико је ненаплативост извесна и документована (нпр: Предузеће није успео судским путем да изврши њихову наплату, потраживање је застарело у складу са релевантним прописима којима се уређује застарелост попут ЗОО, купца је немогуће лоцирати услед тога што је брисан из надлежног регистра и сл).

Одлуку о индиректном отпису, односно исправци вредности потраживања од купаца преко рачуна исправке вредности на предлог комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси директор Предузећа.

Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на предлог комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси директор Предузећа.

Краткорочна потраживања у инострану валути почетно се вреднују у противвредности иностране валуте у односу на девизни курс на датум трансакције. За утицај промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате признају се курсне разлике које се евидентирају у корист или на терет прихода. Ненаплаћено потраживање на датум биланса признаје се према закљученом девизном курсу, а курсне разлике се признају као приход или расход периода.

3.18

Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина

Резервисање се признаје када:

- Предузеће има обавезу на датум извештавања као резултат прошлог догађаја;
- је вероватно да ће се од Предузећа захтевати да пренесе економске користи приликом измирења; и
- износ обавезе се може поуздано проценити.

Предузеће одмерава резервисање по најбољој процени износа потребног за измирење те обавезе на датум извештавања. Најбоља процена је износ који би неки субјект разумно платио да измири обавезу на крају извештајног периода или да је на тај датум пренесе трећој страни.

Свако кориговање претходно признатих износа треба да се признаје у приход или расход, осим уколико резервисање није првобитно признато као део набавне вредности средстава.

Није било резервисања на терет расхода периода по било ком основу.

3.19 **Примања запослених**

Примања запослених су сви облици накнада које Предузеће даје у размену за услуге запослених, укључујући директора и руководство. Примања запослених обухватају:

1. краткорочна примања запослених су примања запослених (осим отпремнина) која доспевају за плаћање у року од дванаест месеци након завршетка периода у коме су запослени пружали релевантне услуге;
2. примања по престанку запослења су примања запослених (осим отпремнина) која треба исплатити по престанку запослења;
3. остала дугорочна примања запослених су примања запослених (осим примања по престанку запослења и отпремнина) која не доспевају за исплату у периоду од дванаест месеци након краја периода у којем су запослени пружали своје услуге;
4. отпремнине као примања запослених која се исплаћују као резултат било:
  - одлуке Предузећа да прекине рад неког запосленог пре уобичајеног датума пензионисања, или
  - одлуке запосленог да добровољно прихвати да је вишак, у замену за та примања.

3.19.1 *Порези и доприноси за обавезно социјално осигурање*

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају применом законом прописаних стопа. Предузеће има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Предузеће није у обавези да запосленима након одласка у пензију исплаћује накнаде које представљају обавезу пензионог фонда Републике Србије. Доприноси на терет запослених и на терет послодавца књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

3.19.2 *Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда*

У складу са Законом о раду („Службени гласник РС“ број 24/2005, 61/2005 и 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС, 113/2017 и 95/2018 – аутентично тумачење) и Појединачним општим актом о раду, Предузеће је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију из члана 125. став 1. тачка 3 овог закона у висини две просечне зараде у Републици, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Није било исплате отпремнина у 2019. години.

Поред тога, Законом о раду у члану 120. је прописано да се Општим актом, односно Уговором о раду може да се утврди право на јубиларну награду и солидарну помоћ. Број месечних зарада за јубиларне награде одређује се на основу броја година које је запослени провео у ентитету. У току 2019. године је исплаћена једна јубиларна награда запосленом.

Предузеће отпремнине измирује на терет текућих расхода. Руководство Предузећа сматра да садашња вредност дефинисаних дугорочних накнада запосленима није материјално значајна, те приложени финансијски извештаји не садржи резервисања по горе наведеном основу у висини њихове садашње вредности.

3.20 Порез на добитак

Порески расход периода је износ обрачунаог пореза на добитак за плаћање, који је утврђен у пореској пријави за порез на добитак, у складу са пореским прописима.

Износ текућег пореза који није плаћен признат је као обавеза текуће године.

Више плаћени износ пореза за текући и претходне периоде од износа доспелог за плаћање признат је се као средство (потраживање).

3.20.1 Порески расход периода

Порески расход периода представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“ бр. 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - др. закон, 142/2014, 91/2015 – аутентично тумачење, 112/2015, 113/2017, 95/2018 и 86/2019). Порез на добит обрачуна је по стопи од 15% на пореску основицу која је приказана у пореском билансу, након умањења за искоришћене пореске кредите. Опорезива основица укључује добитак исказан у билансу успеха, који је коригован у складу са пореским прописима Републике Србије.

Неискоришћени део пореског кредита може се пренети на рачун пореза на добит из будућих обрачунских периода, али не дуже од 10 година. Губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

3.20.2 Одложени порез

Одложени порез представља износ који је повратив или платив у будућем периоду, а који је настао као резултат трансакција и догађаја из претходних периода. Такав порез настаје по основу разлике између износа средстава и обавеза који су признати у билансу стања и признавања тих износа од стране пореског органа, и преноса неискоришћених пореских губитака и пореских кредита.

Одложено пореско средство је признато по основу:

- пренетих пореских губитака;
- сталних средстава која подлежу амортизацији, када је књиговодствена вредност мања од пореске основице за обрачун амортизације;
- расхода на име јавних прихода који нису плаћени у пореском периоду и који се због тога не признају као расход у пореском билансу тог периода, али ће бити признати као расход у пореском билансу пореског периода у ком ће бити плаћени.

Одложена пореска обавеза утврђује се тако што се важећа или очекивана пореска стопа примењује на одбитне привремене разлике.

Одложене пореске обавезе настају по основу сталних средстава која подлежу амортизацији, када је њихова књиговодствена вредност већа од пореске основице.

У финансијским извештајима обавезно се врши пребијање одложених пореских средстава и обавеза.

Уколико је резултат пребијања нето одложена пореска обавеза, она се обавезно признаје у финансијском извештају.

Уколико је резултат пребијања нето одложено пореско средство, оно се признаје до износа у којем се у будућем периоду очекује добитак (односно опорезиви добитак).

3.21

Државна давања

Државно давање је помоћ државе у облику преноса ресурса Предузећа по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности Предузећа.

Предузеће признаје државна давања на следећи начин:

- а) давања која не намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима признају се као приход приликом признавања потраживања по основу давања;
- б) давања која намећу примаоцу услове у вези са одређеним будућим резултатима признају се као приход само када се испуне услови у вези са резултатима;
- ц) давања добијена пре испуњавања критеријума признавања признају се као обавеза.

Предузеће одмерава давања по фер вредности добијеног или потраживаног средства.

3.22

Управљање финансијским ризицима

Циљеви управљања ризицима финансијских инструмената:

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику, кредитном ризику и ризику ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају умањењем изложености Предузећа овим ризицима.

Предузеће не користи никакве финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик:

Предузеће је осетљиво на присуство системских ризика који подразумевају ризике економског окружења у оквиру државе, привредне гране и сл. на које Предузеће не може да утиче: инфлација, промена пореских прописа, царинских прописа, лимитирање каматних стопа, привредног окружења, конкуренције, сировинске базе и сл.

Уколико постоје несистемски ризици, они се идентификују кроз успешност пословања управе Предузећа.

Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Предузећа.

Кредитни ризик:

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак Предузећа. Кредитни ризик обухвата потраживања.

У Републици Србији не постоје специјализоване рејтинг агенције које врше независну класификацију и рангирање привредних друштава. Услед тога, Предузеће је принуђено да користи остале јавно доступне финансијске информације (нпр. податке о бонитету које пружа Агенција за привредне регистре) и интерне историјске податке о сарадњи са одређеним пословним партнером у циљу одређивања његовог бонитета. На основу бонитета купца, утврђује се износ његове максималне кредитне изложености, у складу са пословном политиком усвојеном од стране руководства Предузећа. Износ максималне кредитне изложености ревидира се најмање једном годишње.

У случају повећања износа доспелих потраживања и сходно томе повећане изложености кредитном ризику, Предузеће примењује механизме предвиђене пословном политиком.

Ризик ликвидности:

Руководство Предузећа управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Предузеће у сваком тренутку мора да испуњава све своје доспеле обавезе. Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа прилива финансијских средстава и доспећа обавеза.

3.23 Начело сталности пословања

Финансијски извештаји су састављени на начелу настанка пословног догађаја (начело узрочности) и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја учинци пословних промена и других догађаја се признају у моменту настанка (а не када се готовина или њен еквивалент прими или исплати). Финансијски извештаји састављени на начелу настанка пословног догађаја (осим Извештаја о токовима готовине) пружају информације не само о пословним променама из претходног периода, које укључују исплату и пријем готовине, већ такође и о обавезама за исплату готовине у будућем периоду и о ресурсима који представљају готовину која ће бити примљена у будућем периоду.

Финансијски извештаји су састављени под претпоставком да ће Предузеће да послује у неограниченом временском периоду и да ће да настави са пословањем и у догледној будућности.

4. ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И НАКНАДНО УТВРЂЕНЕ ГРЕШКЕ

Поједине рачуноводствене политике примењене приликом састављања финансијских извештаја за 2018. годину нису конзистентне са онима које су примењене у претходној години. У неким случајевима измена примењених рачуноводствених политика је условљена изменама прописа који уређују рачуноводство (прва примена МСФИ за мала и средња правна лица), а у другим случајевима менаџмент Предузећа је променио раније примењивану рачуноводствену политику.

Материјално значајном грешком сматра се износ који је већи од 2% од укупних прихода.

5. БИЛАНС УСПЕХА

5.1 ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Домаће тржиште		
Приходи од продаје производа и услуга	57.849	58.143
Укупно	57.849	58.143

5.2 ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Приходи од премија, субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја пореских дажбина	4.997	685
Укупно	4.997	685

5.3 ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Остали пословни приходи	150	3
Укупно	150	3

5.4 ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Трошкови материјала за производњу – гориво и енергија	42.762	30.722
Трошкови осталог материјала (режијског)	1.479	1.634
Укупно	44.241	32.356

5.5 ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Трошкови зарада и накнада зарада	8.817	8.527
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	1.512	1.526
Трошкови накнада по уговору о делу	161	378
Трошкови накнада по ауторским уговорима	0	0
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	2.036	1.565
Остали лични расходи и накнаде	932	773
Укупно	13.458	12.769

5.6

ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Трошкови транспортних услуга	298	312
Трошкови услуга одржавања	2.579	1.957
Трошкови рекламе и пропаганде	498	532
Трошкови осталих услуга	3.529	4.159
Укупно	6.904	6.960

5.7

НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Трошкови непроизводних услуга	3.145	2.763
Трошкови репрезентације	324	317
Трошкови премија осигурања	1.196	1.163
Трошкови платног промета	146	128
Трошкови чланарина	154	165
Трошкови пореза	580	894
Остали нематеријални трошкови	599	876
Укупно	6.144	6.306

5.8

ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Финансијски приходи		
Приходи од камата (од трећих лица)	160	144
Укупно	160	144
Финансијски расходи		
Расходи камата (према трећим лицима)	5.463	2.440
Укупно	5.463	2.440

5.9

ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана	1.085	1.751
Укупно	1.085	1.751

5.10

РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	1.231	1.085
Укупно	1.231	1.085

5.11 ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Остали приходи		
Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	0	20
Остали непоменути приходи	10	597
Укупно	10	617

5.12 ОСТАЛИ РАСХОДИ

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Расходи по основу директних отписа потраживања	48	63
Остали непоменути расходи	320	197
Укупно	368	260

5.13 ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Финансијски резултат у билансу успеха (добитак/губитак пре опорезивања)	-16.488	-3.469
Нето капитални добити (губити)	0	0
Усклађивање и корекције расхода у пореском билансу	0	0
Усклађивање и корекција прихода у пореском билансу	0	0
Опорезива добит/губитак	0	0
Умањење за износ губитка из ранијих година	0	0
Капитални добитак	0	0
Умањење за износ капиталних губитака ранијих година	0	0
Пореска основица	0	0
Умањење за приходе од дивиденди и удела у добити од резидентних обвезника	0	0
Умањена пореска основица (Образац ПБ)	0	0
Обрачунати порез (15%)	0	0
Умањење обрачунатог пореза по основу пореских подстицаја и ослобађања	0	0
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК (Образац ПДП)	0	0
Одложени порески расход периода	0	0
Одложени порески приход периода	0	0

Обрачун пореза на добитак врши се по стопи од 15% у складу са пореским прописима, одвојено за пословни и капитални подбиланс. Врши се усклађивање појединих позиција прихода и расхода, а пореска основица се умањује за губитке ранијих година. Обрачунати порез се умањује за пореска ослобођења по основу пореских подстицаја (порески кредит).

6. БИЛАНС СТАЊА

6.1 НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Остала нематеријална улагања	Укупно
<i>Набавна вредност</i>		
Стање на почетку године	898	898
Корекција почетног стања	0	0
Нове набавке	0	0
Пренос са једног облика на други	0	0
Отуђивање и расхоровање	0	0
Остало	0	0
Стање на крају године	898	898
<i>Исправка вредности</i>		
Стање на почетку године	354	354
Корекција почетног стања	0	0
Амортизација 2019. године	172	172
Отуђивање и расхоровање	0	0
Обезвређења	0	0
Остало	0	0
Стање на крају године	526	526
Неотписана вредност 31.12.2019.	372	372
Неотписана вредност 31.12.2018.	544	544

6.2 НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Грађевинск и објекти	Постројења и опрема	Остале некретнине постројења и опрема	Укупно
<i>Набавна вредност</i>				
Стање на почетку године	2.333	71.028	2.128	75.489
Корекција почетног стања	0	0		0
Нове набавке	0	9.766	485	10.251
Пренос са једног облика на други	0	0		0
Отуђивање и расхоровање	0	0		0
Остало	0	0		0
Стање на крају године	2.333	80.794	2.613	85.740
<i>Исправка вредности</i>				
Стање на почетку године	2.149	54.385	1.703	58.237
Корекција почетног стања	0	0		0
Амортизација 2019. године	59	2.481	218	2.758
Отуђивање и расхоровање	0	0		0
Обезвређења	0	0		0
Остало	0	0		0
Стање на крају године	2.208	56.866	1.921	60.995
Неотписана вредност 31.12.2019.	125	23.928	692	24.745
Неотписана вредност 31.12.2018.	184	16.643	425	17.252

6.3 ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

У току 2018. и 2019. године није било одложених пореских средстава која обухватају износе пореза из добити који могу да се поврате у наредним периодима по основу одбитних привремених разлика, неискоришћених пореских губитака и кредита. Признају се у мери у којој је вероватно да ће будући опорезиви добитак бити остварен.

У току 2018. и 2019. године није било одложених пореских обавеза које обухватају износе пореза на добит који се плаћају у наредним периодима по основу опорезивих привремених разлика.

Одложена пореска средства и обавезе по годинама:

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Одложена пореска средства	900	836
Одложене пореске обавезе	0	0
Нето одложена пореска средства /(обавезе)	0	0

Дозвољено је пребијање одложених пореских средстава и обавеза.

6.30 ЗАЛИХЕ

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Материјал	41	41
Дати аванси	1.616	2.254
Укупно	1.657	2.295

6.4 ПОТРАЖИВАЊА

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Потраживања по основу продаје		
Купци у земљи	13.021	14.283
Минус: Исправка вредности потраживања од купаца у земљи	(1.231)	(1.085)
Свега	11.790	13.198
Друга потраживања		
Потраживања за камату	585	602
Потраживања од запослених	251	93
Потраживања од државних органа и организација	25	56
Потраживања за више плаћени порез на добитак	146	146
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	-11	-1
Укупно	996	896

6.5 ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
<i>У динарима:</i>		
Текући (пословни) рачуни	1.431	2.224
Остала новчана средства	-421	-154
Укупно	1.010	2.070

6.6 ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Порез на додату вредност односи се на:

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по општој стопи (осим плаћених аванса)	96	103
Порез на додату вредност у примљеним фактурама по посебној стопи (осим плаћених аванса)	689	767
Потраживања за више плаћен порез на додату вредност	1.155	154
Укупно	1.940	1.024

6.7 ОСНОВНИ КАПИТАЛ

Основни капитал обухвата следеће облике капитала:

		2019.	2018.
	%	РСД хиљада	РСД хиљада
Државни капитал	100	29.448	29.448
Укупно	100	29.448	29.448

Предузеће нема акционаре нити акцијски капитал.

Није извршено усаглашавање са Агенцијом за привредне регистре.

Државни капитал представља капитал јавног предузећа кога је основала држава, република или јединица локалне самоуправе. Државни капитал обезбеђује се из јавних прихода и о његовом располагању одлучује оснивач. Државни капитал током 2019. године није увећан ни по ком основу.

6.8 ДОБИТАК / ГУБИТАК

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Добитак		
Нераспоређени добитак ранијих година	0	0
Нераспоређени добитак текуће године	0	0
Укупно	0	0
Губитак		
Губитак ранијих година	41.028	37.532
Губитак текуће године	16.424	3.496
Укупно	57.452	41.028

6.9 ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Добављачи у земљи	67.886	46.167
Укупно	67.886	46.167

Преко 98% исказаних обавеза према добављачима у земљи, односе се на обавезу према добављачу енергента природног гаса.

6.10**ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ**

Обавезе за порез на додату вредност обухватају:

	2019.	2018.
	РСД хиљада	РСД хиљада
Обавезе за ПДВ по основу разлике обрачунатог пореза на додату вредност и претходног пореза	0	0
Укупно	0	0

7. СУДСКИ СПОРОВИ

Активни судски спорови у којима је ЈП „Топлана“ Беочин тужена страна су следећи:

Р. бр	Назив тужиоца	Основ спора/ситуација	Суд	Судски број предмета	Износ тужбеног захтева	Камата	Процењени судски трошкови	Стање предмета
1	Физичко лице	Радни спор	Основни суд у Новом Саду	Пп-1533/2018	50.000,00 динара	0,00	0,00	Решен – 09.12.2019.

Активни судски спорови у којима је ЈП „Топлана“ Беочин тужилац – спорови за неизмирене обавезе од стране корисника:

Р. бр	Назив тужиоца	Основ спора/ситуација	Суд	Судски број предмета	Износ тужбеног захтева	Камата	Процењени судски трошкови	Стање предмета
1	ЈП „Топлана“ Беочин	Дуг за грејање	Основни суд у Новом Саду	П 283/17	214.866,98 динара	0,00	0,00	Активан - ожалбен
2	ЈП „Топлана“ Беочин	Дуг за грејање	Основни суд у Новом Саду	П 7804/17	30.006,14 динара	0,00	0,00	Активан - ожалбен
3	ЈП „Топлана“ Беочин	Дуг за грејање	Основни суд у Новом Саду	П 9123/2018	57.530,44 динара	0,00	0,00	Решен 21.11.2019.

8. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични средњи курсеви НБС примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у функционалну валуту су били следећи:

	31.12.2019.	31.12.2018.
EUR	117,5928	118,1946
USD	104,9186	103,3893
CHF	108,4004	104,9779
GBP	137,5998	131,1816

9. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Циљеви управљања ризицима финансијских инструмената:

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику, финансијском ризику (каматном) и ризику ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и превасходно се избегавају умањењем изложености Предузећа овим ризицима.

Предузеће не користи никакве финансијске инструменте заштите од ефеката финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик:

Предузеће је осетљиво на присуство системских ризика који подразумевају ризике економског окружења у оквиру државе, привредне гране и сл. на које Предузеће не може да утиче: инфлација, промена пореских прописа, царинских прописа, лимитирање каматних стопа, привредног окружења, конкуренције, сировинске базе и сл.

Уколико постоје несистемски ризици, они се идентификују кроз успешност пословања управе Предузећа.

Финансијски ризик:

У свом пословању Предузеће је изложено финансијском ризику који се јавља као ризик од промене каматних стопа. Задатак управљања финансијским ризицима јесте да се управља и контролише изложеност финансијским ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Предузећа.

Каматни ризик:

Предузеће је изложено ризику промене каматних стопа на обавезама код којих су каматне стопе варијабилне. Овај ризик зависи од финансијског тржишта и Предузеће нема на располагању инструменте којима би ублажило њихов утицај.

Кредитни ризик:

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак Предузећа. Кредитни ризик обухвата потраживања.

У Републици Србији не постоје специјализоване рејтинг агенције које врше независну класификацију и рангирање привредних друштава. Услед тога, Предузеће је принуђено да користи остале јавно доступне финансијске информације (нпр. податке о бонитету које пружа Агенција за привредне регистре) и интерне историјске податке о сарадњи са одређеним пословним партнером у циљу одређивања његовог бонитета. На основу бонитета купца, утврђује се износ његове максималне кредитне изложености, у складу са пословном политиком усвојеном од стране руководства Предузећа. Износ максималне кредитне изложености ревидира се најмање једном годишње.

У случају повећања износа доспелих потраживања и сходно томе повећане изложености кредитном ризику, Предузеће примењује механизме предвиђене пословном политиком.

Ризик ликвидности:

Руководство Предузећа управља ризиком ликвидности на начин који му обезбеђује да Предузеће у сваком тренутку мора да испуњава све своје доспеле обавезе. Предузеће управља ризиком ликвидности одржавајући одговарајуће новчане резерве, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа прилива финансијских средстава и доспећа обавеза.

10. НАЧЕЛО СТАЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Финансијски извештаји су састављени на начелу настанка пословног догађаја (начело узрочности) и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја учинци пословних промена и других догађаја се признају у моменту настанка (а не када се готовина или њен еквивалент прими или исплати). Финансијски извештаји састављени на начелу настанка пословног догађаја (осим Извештаја о токовима готовине) пружају информације не само о пословним променама из претходног периода, које укључују исплату и пријем готовине, већ такође и о обавезама за исплату готовине у будућем периоду и о ресурсима који представљају готовину која ће бити примљена у будућем периоду.

Финансијски извештаји су састављени под претпоставком да ће Предузеће да послује у неограниченом временском периоду и да ће да настави са пословањем и у догледној будућности, иако имамо исказан губитак изнад висине капитала у билансу стања на дан 31.12.2019. године у износу од 24.476 хиљада динара.

11. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Дана 15.03.2020. године, у Републици Србији је проглашено ванредно стање услед вируса COVID 19. У складу са препорукама и уредбама Владе РС, Предузеће је предузело све неопходне превентивне мере и мере безбедности и здравља на раду, како би се обезбедио континуитет пословања, имајући у виду да је делатност Предузећа од јавног значаја на локалном нивоу.

Не очекује се велики утицај како на пословање тако и на ликвидност Предузећа у наредном периоду, из разлога што је пословање Предузећа организовано на начин да се производња, дистрибуција и снабдевање топлотном енергијом крајњих корисника одвија несметано и у континуитету. Наплата потраживања се спроводи у складу са препорукама и уредбама Владе РС, тако да се не очекује значајније смањење ликвидности у односу на претходну годину. Спровођење мера заштите и превенције ширења вируса COVID 19 неће утицати на повећање планираних трошкова у наредном периоду.

За ЈП „Топлана“ Беоцин
Директор

Владимир Михаић